

Til høringsparterne

Rent drikkevand og sikker
kemi
J.nr. 2021-814
Den 12. september 2023

Vedrørende høring over udkast til forslag til lov om ændring af vandforsyningsloven m.v. (gennemførelse af drikkevandsdirektivet)

Miljøministeriet sender hermed ovennævnte udkast til lovforslag i offentlig høring, fra den **12. september 2023 – 10. oktober 2023** via Høringsportalen, [Høringsdetaljer - Høringsportalen \(hoeringsportalen.dk\)](https://hoeringsportalen.dk).

Derudover er link til Høringsportalen og høringsværktøjet sendt til de organisationer, myndigheder m.v., der er anført på vedlagte høringsliste.

Miljøministeriet gør opmærksom på, at der ved afgivelse af høringssvar samtykkes til offentliggørelse af høringssvaret, herunder afsenders navn og mailadresse. Kopi af høringssvar oversendes til Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg.

Der tages forbehold for lovtekniske ændringer af det vedlagte udkast til lovforslag og gøres opmærksom på, at Miljøministeriet arbejdet videre med lovforslaget under høringsperioden.

Miljøministeriet gør opmærksom på, at der er en række oversættelsesfejl i den danske sprogversion af direktivet. Ministeriet er derfor i kontakt med Rådets juridiske tjeneste for at korrigere oversættelsesfejlene i den danske sprogversion.

Status på gennemførelse af direktivet

Forslaget om ændring af vandforsyningsloven, byggeloven og produktloven har til formål at gennemføre Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2020/2184 af 16. december 2020 om kvaliteten af drikkevand (omarbejdning) (herefter drikkevandsdirektivet).

Det nye drikkevandsdirektiv er en omarbejdning af Rådets direktiv 98/83/EF om kvaliteten af drikkevand, som i dansk ret er gennemført i vandforsyningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 602 af 10. maj 2022 om vandforsyning m.v., og regler udstedt i medfør heraf.

Fristen for gennemførelsen af drikkevandsdirektivet var den 12. januar 2023. Europa-Kommissionen er informeret om Danmarks forsinkelse med gennemførelsen af drikkevandsdirektivet.

Danmark har delvist gennemført drikkevandsdirektivet, herunder kvalitetskravene til drikkevandet, regler om kontrol og tilsyn med vandforsyningsanlæg, dispensationsregler og regler om foranstaltninger, der skal gøres som følge af overskridelser af kvalitetskravene i drikkevandsbekendtgørelsen af 22. maj. Europa-Kommissionen er informeret om Danmarks delvise gennemførelse af direktivet.

Miljøministeriet forventer at have en fuldstændig gennemførelse af drikkevandsdirektivet med ikrafttrædelse af lovforslaget og dertilhørende bekendtgørelser i første halvår 2024.

Det nye drikkevandsdirektiv

Med det nye drikkevandsdirektiv indføres en række nye bestemmelser, ligesom flere af bestemmelserne i drikkevandsdirektivet fra 1998 justeres. De nye bestemmelser omfatter:

- Skærpelse af kvalitetskravene for en række stoffer, samt tilføjelse af nye.
- Indførelse af en risikobaseret tilgang til drikkevandsikkerheden i hele forsyningskæden med en kortlægning af risici for drikkevand fra indvindingen af drikkevand frem til taphanen.
- Minimumskrav til hygiejne for materialer, der kommer i kontakt med drikkevand.
- Overensstemmelsesvurdering og mærkning af produkter, som anvender materialer, der kommer i kontakt med drikkevand.
- Markedsovervågning af produkter, som anvender materialer, der kommer i kontakt med drikkevand.
- Krav til behandlingskemikalier og filtermedier i kontakt med drikkevand.
- Krav om udbedrende foranstaltninger, når der i prioriterede ejendomme konstateres manglende overholdelse af de parameterværdier, der har relevans for risikovurderingen af forbrugernes fordelingsnet, for nuværende bly og Legionella.
- Krav om at opretholde eller forbedre adgangen til drikkevand for alle, og om at fremme brugen af drikkevand fra vandhanen, herunder i det offentlige rum.
- Krav om, at vandforsyningerne skal levere let tilgængelig information til forbrugeren om kvaliteten af drikkevand, herunder information om pris og vandforbrug.
- Indrapporteringsforpligtelser for medlemsstaterne til Kommissionen.
- Krav om, at maritime fartøjer, der afsalter vand, beforder passagerer og fungerer som vandforsyning, er omfattet af visse af direktivets bestemmelser.

Lovforslaget

Lovforslaget indeholder forslag til ændring af vandforsyningsloven, byggeloven og produktloven. Med lovforslaget foreslås følgende ændringer eller tilføjelser til lovene:

Risikovurdering og risikostyring af tilstrømningsområder for indvindingssteder
Direktivets artikel 8 bestemmer, at der skal ske risikovurdering og risikostyring af tilstrømningsområder for indvindingssteder af drikkevand. Derfor forpligtes miljøministeren med lovforslaget til at foretage en samlet risikovurdering og

risikostyring af nævnte områder. Til brug herfor kan ministeren bestemme, at kommunalbestyrelsen eller regionsråd skal foretage risikovurdering og risikostyring og indberette dette til miljøministeren. Derudover bemyndiges miljøministeren til at fastsætte nærmere regler om risikovurderingen og risikostyringen med henblik på at sikre implementeringen af direktivets tekniske krav. Det forventes, at dele af risikostyringen vil kunne håndteres inden for eksisterende regler.

Risikovurdering af forbrugernes fordelingsnet og foranstaltninger til imødegåelse af risici

Direktivets artikel 10 bestemmer, at der skal laves en generel analyse af de potentielle risici, der er forbundet med forbrugernes fordelingsnet, og at der skal udføres kontrol for bly og Legionella i ejendomme, hvor den generelle analyse har identificeret, at der er risici herfor. Ved forbrugernes fordelingsnet forstås den del af vandforsyningskæden, som er placeret inden for ejendoms skel og løber gennem rør mv. frem til vandhanen i en bygning. Derudover bestemmer artikel 10, at medlemsstaten skal træffe foranstaltninger for at fjerne og mindske risici for bly og Legionella, samt at medlemsstaten også generelt har en forpligtelse til at mindske risici i alle forbrugernes fordelingsnet. For at gennemføre kravene i artikel 10 forpligtes miljøministeren til at foretage risikovurdering af forbrugernes fordelingsnet og til om nødvendigt at træffe foranstaltninger, der fjerner eller mindsker risici for vandets kvalitet. Til brug for risikovurderingen kan ministeren bestemme, at kommunalbestyrelsen skal foretage kontrol af afsmitning af bly og evt. andre stoffer til drikkevandet. Endvidere kan ministeren bestemme, at kommunalbestyrelsen eller bygningsejere skal træffe eller bidrage til foranstaltninger, der forbedrer kvaliteten af drikkevandet.

Social- og boligministeren bemyndiges samtidig til at fastsætte regler i medfør af byggeloven mht. sundhedsmæssige risici relateret til brug og installation af vandinstallationer såsom Legionella.

Materialer, der kommer i kontakt med drikkevand

Drikkevandsdirektivets artikel 11 bestemmer, at fire væsentlige krav skal gælde for materialer, som kommer i kontakt med drikkevand. Materialer må ikke; 1) direkte eller indirekte bringe beskyttelsen af menneskers liv og sundhed i fare, 2) påvirke vandets farve, lugt eller smag negativt, 3) forøges den mikrobielle vækst, og 4) ikke medfører afsmitning af forurenende stoffer til vandet på niveauer, der er højere end nødvendig i forhold til det tiltænkte formål med materialet. Med henblik på at opfylde disse krav vedtager Europa-Kommissionen retsakter, der skal sikre specifikke minimumskrav til hygiejne for materialer, som kommer i kontakt med drikkevand. Miljøministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om hygiejnekrav til materialer, som kommer i kontakt med drikkevand.

Miljøministeren bemyndiges til at udpege godkendelses- og overensstemmelsesvurderingsorganer vedrørende produkter, som anvender materialer, der kommer i kontakt med drikkevand, og at notificere disse organer til Europa-Kommissionen. Miljøministeren kan henlægge sin beføjelse til at udpege og notificere overensstemmelsesvurderingsorganer til DANAK (Den Danske Akkrediteringsfond). Erhvervsministerens nuværende beføjelser i henhold til produktloven til at udføre markedsovervågning udvides til også, efter forhandling

med miljøministeren, at omfatte produkter, som anvender materialer, der kommer i kontakt med drikkevand.

Behandlingskemikalier og filtermedier, der kommer i kontakt med drikkevand

Direktivets artikel 12 bestemmer at behandlingskemikalier og filtermedier, der kommer i kontakt med drikkevand, bl.a. ikke må bringe beskyttelsen af menneskers sundhed i fare eller påvirke vandets farve, lugt eller smag negativt. Renheden af behandlingskemikalier og filtermedier skal endvidere vurderes og kvaliteten garanteres ved anvendelse af de relevante europæiske standarder, hvor sådanne findes. For at gennemføre disse krav bemyndiges miljøministeren til at fastsætte krav til behandlingskemikalier og filtermedier, herunder fastsætte krav om, at de skal overholde eksisterende europæiske standarder for kvalitet og renhed.

Udbedrende foranstaltninger og underretning af forbrugeren, når drikkevandet er sundhedsfarligt eller der er nærliggende fare herfor

Direktivets artikel 14 er en videreførelse af artikel 8 i det hidtidige direktiv, men indeholder også enkelte nye elementer. Det nye er dels, at det fastsættes hvilke foranstaltninger, der skal træffes ved manglende overholdelse af de parameterværdier, der har relevans for risikovurderingen af forbrugernes fordelingsnet, for nuværende bly og Legionella, og dels, at der skal ske yderligere underretning, rådgivning og oplysning til forbrugerne, når vandet er potentielt farligt for menneskers sundhed. Vandforsyningslovens regler tilpasses derfor til også at kunne gennemføre de nye forpligtelser.

Opretholdelse og forbedring af adgang til drikkevand og fremme af brug af drikkevand fra vandhanen

Direktivets artikel 16 bestemmer, at der skal være adgang til drikkevand, og at mennesker uden adgang eller med begrænset adgang til drikkevand, herunder sårbare og marginaliserede befolkningsgrupper, skal identificeres, således at deres muligheder kan vurderes, og at der kan træffes de foranstaltninger, der findes nødvendige og passende for at sikre disse. Derudover skal der, for at fremme brugen af drikkevand fra hanen, etableres udstyr i det offentlige rum, hvor det er teknisk muligt, på en måde, der står i rimeligt forhold til behovet og under hensyntagen til særlige lokale forhold såsom klima og geografi. Og for at fremme brugen af drikkevand fra hanen kan; 1) kendskabet til drikkevandsposter øget, 2) informationskampagner iværksættes, 3) der tilskyndes til at stille vand fra hanen til rådighed i offentlige bygninger, 4) og kan der tilskyndes til at drikkevand fra hanen stilles til rådighed uden beregning eller mod lavt servicegebyr til kunder i restauranter mf.

For at gennemføre kravet om adgang til drikkevand forpligtes kommunalbestyrelsen til at opretholde og om nødvendigt forbedre adgang til drikkevand for sårbare og marginaliserede personer og befolkningsgrupper og for personer, hvis adgang til drikkevand ikke allerede er sikret via de gældende regler i vandforsyningslovens kapitel 8 om forsyningspligt til ejendomme. Endvidere forpligtes miljøministeren til at kortlægge sådanne personer og befolkningsgrupper uden eller med begrænset adgang til drikkevand, herunder af sårbare og marginaliserede befolkningsgrupper, og årsagerne hertil. Endvidere forpligtes kommunalbestyrelsen, med hensyn til de personer og

befolkningsgrupper, der er udpeget i forbindelse med kortlægningen, at vurdere mulighederne for forbedret adgang til drikkevand for dem, at sikre, at de oplyses om mulighederne for at tilslutte sig fordelingsnettet eller om alternative midler til at få adgang til drikkevand, og at træffe nødvendige og passende foranstaltninger, der sikrer, at sårbare og marginaliserede befolkningsgrupper har adgang til drikkevand. Miljøministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om ovennævnte forpligtelser.

Med henblik på at fremme brugen af drikkevand fra vandhanen forpligtes kommunalbestyrelsen til at opretholde eller etablere udstyr til indendørs og udendørs brug i det offentlige rum, hvor det er teknisk muligt og står i rimeligt forhold til behovet og til lokale forhold m.v. Miljøministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler herom. Endvidere bemyndiges miljøministeren til at kunne fastsætte regler om følgende til fremme af brug af vand fra vandhanen: 1) foranstaltninger, der øger kendskabet til placeringen af vandposter, 2) informationskampagner om kvaliteten af drikkevand fra vandhaner, 3) foranstaltninger, der tilskynder til, at drikkevand fra vandhanen stilles til rådighed i offentlige forvaltninger og bygninger, og 4) foranstaltninger, der tilskynder til, at drikkevand fra vandhanen stilles til rådighed, uden beregning eller mod et lavt servicegebyr, for kunder i restauranter og kantiner og i forbindelse med catering. Bemyndigelsen kan ikke bruges til at stille krav om gratis eller billig adgang til drikkevand i offentlige bygninger, restauranter o.l.

Oplysninger til offentligheden om drikkevandet

Direktivets artikel 17 bestemmer, at forbrugerne skal have onlineadgang til en række oplysninger om drikkevandskvaliteten, herunder bl.a. oplysninger om vandforsyningen, risikovurderinger, kontrolresultater og udbedrende foranstaltninger, og forbrugerrådgivning om hvordan vandforbrug kan reduceres. Endvidere skal forbrugerne årligt modtage oplysninger direkte om drikkevandskvalitet, prisen på drikkevand og husstandens forbrug.

For at gennemføre disse krav forpligtes vandforsyningerne til at offentliggøre oplysninger om drikkevandskvaliteten. Miljøministeren og klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, at vandforsyningerne skal sikre onlineadgang til en række oplysninger om bl.a. drikkevandskvaliteten og vandforsyningen, samt sende vandforsyningens forbrugere information direkte om drikkevandskvalitet, pris og husstandsforbrug på f.eks. vandregning eller digitale midler. I enkelte tilfælde, vil der kunne forekomme mindre opgaver til udlejere og boligforeninger, hvor vandforsyningerne ikke kan levere oplysninger til forbrugeren. Bemyndigelserne skal anvendes til at supplere gældende regler om information til forbrugerne i drikkevandsbekendtgørelsen m.fl. Bemyndigelsen giver mulighed for at fastsætte regler om f.eks. onlineadgang til en række oplysninger for vandforsyninger, som er omfattet af vandsektorloven.

Indberetning af oplysninger fra andre offentlige myndigheder, vandforsyninger, og laboratorier

Direktivets artikel 18 bestemmer, at medlemsstaterne skal udarbejde en række datasæt til overvågning af gennemførelsen af direktivet, herunder data om overskridelser af parameterværdier, udbedrende foranstaltninger og dispensationer. For at gennemføre disse krav og for at sikre hjemmel til, at

miljøministeren kan varetage de opgaver, herunder risikovurderinger, kortlægninger m.v., som ministeren skal udføre i medfør af de foreslåede bestemmelser i lovforslaget eller regler fastsat i medfør af disse foreslåede bestemmelser med henblik på at gennemføre drikkevandsdirektiv V, bemyndiges miljøministeren til at fastsætte regler om, at andre offentlige myndigheder, vandforsyninger og laboratorier skal indberette oplysninger om forhold omfattet af vandforsyningsloven, herunder om format og hyppighed m.v. Oplysningerne skal anvendes til indberetning af datasæt til Kommissionen om implementeringen af direktivet.

Drikkevand til passagerer på søgående skibe, der afsalter vand og fungerer som vandforsyning

Direktivets artikel 3, stk. 2, bestemmer, at maritime fartøjer (søgående skibe), der afsalter vand, befordrer passager og fungerer som vandforsyning, er omfattet af visse af direktivets bestemmelser, herunder kvalitetskrav, krav om risikovurdering af forsyningssystemet, kontrolkrav og krav om udbedrende foranstaltninger ved overskridelser af parameterværdier. For at gennemføre disse krav bemyndiges miljøministeren til efter forhandling med erhvervsministeren at fastsætte regler om krav til drikkevand til passagerer på søgående skibe, der anvender et afsaltningsanlæg som drikkevandsforsyning.

Større ikkekealmene vandforsyninger vil omfattes af regler, der gennemfører direktivet

Direktivets artikel 3, stk. 3, litra b, bestemmer, at medlemsstaterne kan undtage drikkevand fra en individuel vandforsyning, der i gennemsnit leverer mindre end 10 m³ pr. dag, eller som forsyner færre end 50 personer, medmindre vandet leveres som led i en kommerciel eller offentlig aktivitet, fra direktivet. Direktivets artikel 3, stk. 6, bestemmer, at vandforsyninger, der i gennemsnit leverer mindre end 10 m³ pr. dag, eller som forsyner færre end 50 personer, som led i en kommerciel eller offentlig aktivitet, kun er omfattet af direktivets artikel 1-6 og artikel 13, 14 og 15 samt dets relevante bilag. For at gennemføre disse krav justeres enkelte bestemmelser i vandforsyningsloven fsva. hvilke vandforsyninger, der omfattes af bestemmelserne.

Tilladelse til indvinding af afsaltet havvand til brug for drikkevand skal også gælde for det grundvand eller overfladevand, der evt. iblandes havvandet

Indvinding af vand til drikkevandsforsyning gennem afsaltning af havvand må i dag ikke ske uden tilladelse fra miljøministeren, jf. vandforsyningslovens § 25. Det findes hensigtsmæssigt, at tilladelsen tillige kan omfatte det grundvand eller overfladevand, som eventuelt iblandes havvandet. Derfor foreslås det, at tilladelsen tillige omfatter det grundvand eller overfladevand, som eventuelt iblandes havvandet. Miljøministeren fører tilsyn i medfør af § 25.

I tilfælde af spørgsmål mv. til høringen kan der rettes henvendelse til Mathilde Halberg Engell på mail: mheng@mim.dk.

Med venlig hilsen

Henrik Søren Larsen
Kontorchef, Rent drikkevand og Sikker kemi